

lijk stelde¹) nog toe. Daarbij werden in Lichtenvoorde en Beekbergen de straten en huizen zozeer volgekalkt met V-tekenen en corresponderende leuzen, dat de bevolking en de politie opdracht kregen, alles weer te verwijderen; in deze twee gemeenten moesten bovendien allen die geen NSB'er of Rijksduitser waren, hun radiotoestel inleveren. Ook elders (wij hebben er geen volledig overzicht van) moesten straten en huizen schoongemaakt worden; daarbij werden (het is het enige concrete cijfer dat wij vonden, maar het zegt wel iets) in het kleine Stramproy even bezuiden Weert 'een 700, meest krijt-V's' uitgewist.²

★

Reichspropagandaminister Joseph Goebbels, verontrust door de berichten die hem uit alle bezette landen bereikten, vond dat het uit moest zijn. Hij besloot tot het inzetten van een campagne waarbij hij door het overnemen van het V-teken de Engelsen althans dit propagandistische wapen uit handen zou slaan: '*V heisst Viktoria!*' Het klonk wat gewrongen, want het Duitse woord voor 'overwinning' is '*Sieg*', maar kosten noch middelen zouden gespaard worden om het 'Duitse' V-teken er in te hameren.

In Duitsland en in geheel bezet Europa werd de actie op vrijdag 18 juli ingezet. In Nederland werden in alle grote steden enorme spandoeken aangebracht met het opschrift: 'V = victorie, want Duitsland wint voor Europa op alle fronten!' Dezelfde spreuk zag men op speciale kiosken die op pleinen geplaatst waren. Daar bevonden zich ook, in houten kisten, landkaarten waar men de vorderingen der Duitse troepen op kon gadeslaan. Leden van de NSB, de NSNAP en de *NSDAP* gingen voorts naast hun partij-insigne een oranjekleurige metalen V dragen. De pers kreeg instructie, voortaan het dagelijks communiqué van de *Wehrmacht* in speciaal kader op de eerste pagina te plaatsen met de woorden 'Duitsland strijdt voor Europa' er boven. De Nederlandse radio zond herhaaldelijk de V in morse uit.

Droegen deze maatregelen nog een vrij ordelijk karakter, bij het aanplakken van de biljetten en het kalken van de leuzen die in Goebbels' opzet pasten, liep de zaak de organisatoren in bezet Nederland volledig uit de hand. Ten dele hadden zij dat aan zichzelf te wijten. *Generalkommissar* Schmidt had secretaris-generaal Frederiks verzocht, het aanplakken op particuliere huizen

¹ '*Meldungen aus den Niederlanden*', 54 (29 juli 1941), p. 11. ² W. Lenaers: *Oorlogskroniek van Stramproy en omgeving* (1945), p. 56.